

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

15 Mars 1925—No 176

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمازہ سنہ لہی [۲۱ نسخہ]

داخل ایچون ۰۲ خارج ایچون

۲۱ اعلا کاغذی ۵ ایرادر .

ارارہ خامہ سی

جفال اوغلاندمہ « اجتہاد ٹھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

بکر منجی سنہ

نومرو ۱۷۶ - ۱۵ مارت ۱۹۲۵

میوه سنی در .. یازبق اولسانه و ادبیاتنه که ترقی بی بزوق
کبی کوستریو! .. اسماعیل حق

تصحیح

اسماعیل حق بك برادرمنك كچن نسخ مزده منتشر
مثاله سنك صوكدن دردجی سطرندكی «ایلك و كوزلك
نمونه سی» كلری سهواً «ایلك و كوتوك نمونه سی» دیزاش در
تصحیحی قارئ مزدن رجا اولونور . اجتهاد

محاضره زراعيه :

۹

نمونه و تجربه تارلالری

[دوام و ختام]

بر آرائق ، زراعت نظارتك مظهر تقدیری اولان
و مملكتك هر طرفنه طاغیدیلان بر رساله ده ، کیمیوی
و معدنی کوبره لرك منافعتدن یحث ایدیلرک آنادولی
کویوسنه بو عناصر انباتیه دن نوللانماری توصیه اولونمشدی .
باغردن ، میوه آغا جلرندن ، اُکینلردن اسیناق
قاباغه قادار هرشی ایچون مختلف کیمیوی کوبره ترکیبلی
بیلدیرلشدی . اوصیراده ، مغهلی بر چیفتلك ساحبی
بو وصایانك نه درجهیه قادار طوغری اولدیغنی بندن
صوردی و ویریه لك جوابك ، هرکس طرفدن اوقونماسنی
تأمین مقصدیلر غزته ایله نشری ده تکلیف ایتدی . بو
مهم مسأله حقنده کی مطالعه لر می طنین ، ایله نشر ایتدم
وهنوز چفتلك کوبره لری قوللانیملق معتاد اولمیان بر
مملكتده صنعی عناصر انباتیه نك استعمالندن فائده یینه
ضرر کوروله جکنی ، بونلرك طوپراقلرده نقصان اولان
عناصری تماملامق ایچون قوللانیه بیه جکنی و بونك ایچون
دها اول برحق تجربهرلرده بولونمق لازم کله جکنی تفصیلاً
بیلدیردم . « تجربه تارلالری » بومقصدله تأسیس اولونور .
نمونه تارلالرینه عائد اولان شرائط ، بر یردن دیگر یره ،
طوپراغك طبیعتنه و طرز زراعتنه کوره ده کیشیر . بونلر
معدنی عناصر انباتیه دن وهنوز ابتدائی بر اصوله کوره
زراعت ایدیلن یرلرده زراعت میخانیکیه دن نه قادار بولك
فائده لر کوروله جکنی بیلدیرمه یه خدمت ایدر . مملكتده
زراعتی ایله ری کوتورمك وظیفه سنی درعه ده اینمش اولان

حکومتك ، مساعی واقعه و تأسیسات موجوده سیله خلقه
احساس اعتماد ایده لك بر موفقیت قازانامامش اولدیغنی
حققدرد . یکی زراعت اصولارینك ، آلات زراعتنك ،
کیمیوی و صنعی کوبره لرك ، تخمیری « تیرپور » دن کچیرمك
و کوز طاشی ویا کیره چ صویله ییقامق کبی تدبیرلرك . .
فائده لری رألین کورولدیگی زمان شهه سز کویولر مزده
اعتماد کلیر : لیس الخیر کالعیان !

زراعت تشکیلاتك نواقضی ا کال ایدلیدکنده و هر
ولایته برزراعت معلمی کوندریلدیکدن صوکر ، بونلره
یونلره تودیع اولوناجق اك مهم وظیفه مناسب یرلرده
برر و تجربه و نمونه تارلاسی تأسیسی اولمق لازمدر .
تجربه تارلالری شویولده بایلیر :

ا	ب	پ	ت	ث
کوبره سز	آروت	حامض فوسفور	پوتاس	کوبره سز
	حامض فوسفور	پوتاس		
	پوتاس			

رسمده کورولدیگی اوزره ، کوزه لجه سورولوب
ایشلنن بر یرده سطحاً بر یرنه مساوی ، ا ، ب ، پ ،
ت و ث پارچالری آیریلیر و آالزنده برر مترو آچیقلق
براقیلیر . ا یارچاسنه « شاهد » اولمق اوزره هیچ برکوبره
و یریلز . ب یارچاسنه آروت ایله حامض فوسفور
و پوتاسدن مرکب تمام بر کوبره و یریلیر . پ تحتسینه
و یریلن عناصر انباتیه ده یالکز پوتاسدن عبارت اولور .
ت یارچاسی ده دیگر برشاهد اولمق اوزره ، کوبره لکز .
یالکز ، بوبارچالرك برجنس طوپراقده حاضر لانش اولمسی
لازمدر . تخم اُکیلوب محصول قالدیریلدقن صوکر ،
هر پارچادن چیقان حاصلاتك مقداری و جنسی ، اورالره
و یریلن عناصردن نه درجه استفاده ایدیلش اولدیغنی بیلد-
یریر . شو قادار که ، طوپراقلره آروت ، حامض فوسفور
و پوتاس کبی مواد انباتیه یی و یرمك متعدد استحصالات
کیمیائی و معدنیه واردر و بونلرك هربری آیری آیری
تجربه ایدیلک لازم کلیر و آبحاق اوزمان هانکی ماده نك
داها زیاده ایشه یاراباجغنی آ کلامق ممکن اولور . بوندن
صوکر ، تحتلره اُکیلرک مختلف شیلره کوره ، بو عناصر
انباتیه یی تجربه ایتكده مقتضیدر . بو تفصیلاتدن آ کلا-

مولودات اجتماعیه سندن ناخشنود یا شامقده در. [*] بوذاتك كوچوك حكايه لری وارد، كه پك چوق مقبول رومانلرك پك چوق فوقنده در. بو كوچوك حكايه لرك اُك كوزلرندن بری نك عنوانی ده (قادرین- آنا) در. بو حكايه دوستلرمزدن وسابق آذربایجان جمهوریت مستقلسی مجلس ملی رئیس رسول زاده محمدامین بك طرندن ترجمه و بوندن اون اوچ سنه اول ۳۶ نومرولی (اجتهاد) ده نشر اولونمشدی. (اجتهاد) ك تام آلتی صحیفه سنی دولدوران بو حكايه نك اك جانلی پارچه لرینی بوكون قارلرك نظرینه بعضی یكی نظر و ملاحظه لرله عرض ایده جگزم، بو حكايه ده اولاقادینده آنالغك نه معظم بر جاج و جلال اولدیغنی و عینی زمانده (تیمورلنك) کی برداهیه شدت و قتلك اوزدرنده آنالق شوكتنك نه بوبوك برشكوه تاثیر یاپدیغنی كورم جگزم. حكايه شو سطرلرله باشلاور.

«قادرین- آنا»ی تقدیس ایده لم، كه غالب كل اولان حیاتك منبع بی انتها سیدر. شوراده (تیمورلنك) دن (طوبال قاپلان) دن ... دنبایی خراب ایتمك ایسته مش اولان بر انساندن بحث ایده لجك.

بو آدم بر یوزنده اللی سنه كزمش، دمیر آیاقلری بر فیل آياغلك قارنجیه یووالرینی ازدیکی کی شهرلر، مملکتلر ازمش در. اونك کچدیکی یوللردن هر طرفه قمرزی قان نهرلری آقیوردی. کندیسنه مغلوب اولان ملتلك کیکلرندن برجلر یاپیوردی. کندیسنه کووه نرك اولومه رقابته کیریور، حیاتی برباد اییدیوردی. اولومدن انتقام آلیوردی. چونکه اولوم، اوغلی (جهانگیر) ی اُلندن آلمشدی. بوقورقونج انسان اولومك بتون قربانلرینی اولومك اُلندن آلمق ایسته یوردی. »

بوراده بر آرتوقف ایده جگزم. کورولنورکه بو حكايه ده قهرمان یالکوز آنالق دکل، بابالق ده بر رول صاحبی در. بونك بویه اولماسی طبیعیدر، قادینه آنالق پابه سنی ویرن

[*]

غربدن شرقه کونشلر طاشیدم،
جنته، کوثره اشلر طاشیدم؛
ن بو یوقلق ایلتك بر واریم،
یپدیغنی بالده بوغولش آریم.

شیلیر، که بر تجربه تارلاسی وجوده کتیرمک و بورادن ده نمونه تارلاسنده بوتجاربك نتائج فعلیه سنی کوسترمك اوقادار قولای برایش ده کلدرد. بونك ایچون اختصاصه و معلومات زراعییه احتیاج کورولور و نمونه تارلارینی باشلیجه مناطق زراعییه ده تأسیس ایتمك، بوزلری منطقه معلملرینك اداره لرینه ویرمك لزومی میدانده در. بوندن اولده بوتارلارلك تأسیس ایده لجه کی یرده طوپراقلری تحلیل ایتمك و آزوت، حامض فوسفور، پوتاس و کیره چ کی عناصر انباتیه نك مقادیرینی آکلامق لازمدر. هرولایت مجلس عمومیسنك واردات حصوصیه دن بوتارلار ایچون تخصیصات آیرماسی ممکندر.

شوراسنی خاطرندن چیقار ماملی در، که کیمیوی و صنیی مواد انباتیه، چفتلك کوبرلری دنبیلن طبیعی عناصر انباتیه ده نقصان اولان ماده لریملا مق ایچون فولانیلیر. مملکتیزده کی بوبوك چفتلك صاحبلری «کورده نك» دن اوزاقلاشا بیلیمك ایچون، آرتیچوق معلومات زراعییه مالک اولسایدیلر، بالذات تجربه و نمونه تارلاری وجوده کتیرر و کویولوره کوزل بردرس ویرلردی!.. بوقادار ساده و بسیط ایشلری ده حکومتدن بکله مک جدأ شایان تأسفدر. فقط، چاره نه؟..

بکربی ۱۳۴۰ حسین کاظم

قادرین و تیمورلنك

بوكونکی قومونیست روسیانك، فکری عامللرندن بری ده رومان نویس (ماقسیم غورکی) در. بوكون واقعا ماقسیم غورکی قومونیست روسیانك نه زمامدارلرندن، نه ده ایلك صف زچالندن دکلدر. ماقسیم غورکی آتدیغنی مرمی نك هدفی آشدیغنی و انداختك مقصوددن فضله بر منزل قطع ایتمدیکنی کورمش و یپدیغنه بر آزاندم اولمشدر. ماقسیم غورکی واقعا روسیا «پروله تاریا» سندن چیقمش فقط ادبیات عالمنده آریستوقراطلقدن اصلا دوشمه مش برذکای مبدع در.

او کندیسنی یپدیغنی بالده بوغولش آری، کورمکده وایشیتدیکمز کوره شیمدی فینلاندياه چکیلش و